

Załącznik do uchwały nr XVII/156/2015 Rady Gminy Rudziniec z dnia 22 grudnia 2015 r.

Strategia Rozwoju Gminy Rudziniec na lata 2016 - 2022

Grudzień 2015

Spis treści:

1.	Wprowadzenie.....	3
2.	Charakterystyka gminy	4
2.1.	Położenie i warunki naturalne	4
2.2.	Liczba mieszkańców gminy i sołectw	7
2.3.	Przyrost naturalny, migracje, struktura wieku mieszkańców.....	8
2.4.	Stopa bezrobocia.....	11
2.5.	Infrastruktura techniczna.....	13
2.6.	Infrastruktura społeczna.....	16
2.7.	Turystyka, kultura	18
2.8.	Organizacje pozarządowe	21
2.9.	Gospodarka	22
3.	Analiza SWOT	26
4.	Cele i kierunki działań.....	29
5.	Monitoring strategii	33

1. Wprowadzenie

Strategia rozwoju jest dokumentem, który w jasny sposób wskazuje kierunki, w jakich powinna zmierzać gmina, aby zapewnić sobie stały, zrównoważony rozwój, a mieszkańcom konsekwentne polepszanie warunków życia.

Strategia stanowi podstawę działania gminy, programów i przedsięwzięć czy polityki przestrzennej. Informuje o warunkach podejmowania i realizacji przedsięwzięć w gminie, podnosi jej wiarygodność wobec partnerów zewnętrznych, dla których niejednokrotnie stanowi podstawę oceny współpracy z gminą lub lokalizacji własnych przedsięwzięć na jej terenie.

Jest ona również ważna z punktu widzenia korzystania przez gminę z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych zewnętrznych źródeł finansowania.

Niniejszy dokument powstał w związku z dezaktualizacją poprzedniej Strategii Rozwoju Gminy Rudziniec, która obowiązywała w latach 2007 – 2015 i jest w znacznej mierze jej kontynuacją. Został on opracowany przez pracowników Urzędu Gminy przy wsparciu radnych oraz sołtysów, a także z uwzględnieniem konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy.

2. Charakterystyka gminy

2.1. Położenie i warunki naturalne

Gmina Rudziniec położona jest w województwie śląskim w powiecie gliwickim. Zachodnia część gminy graniczy z województwem opolskim.

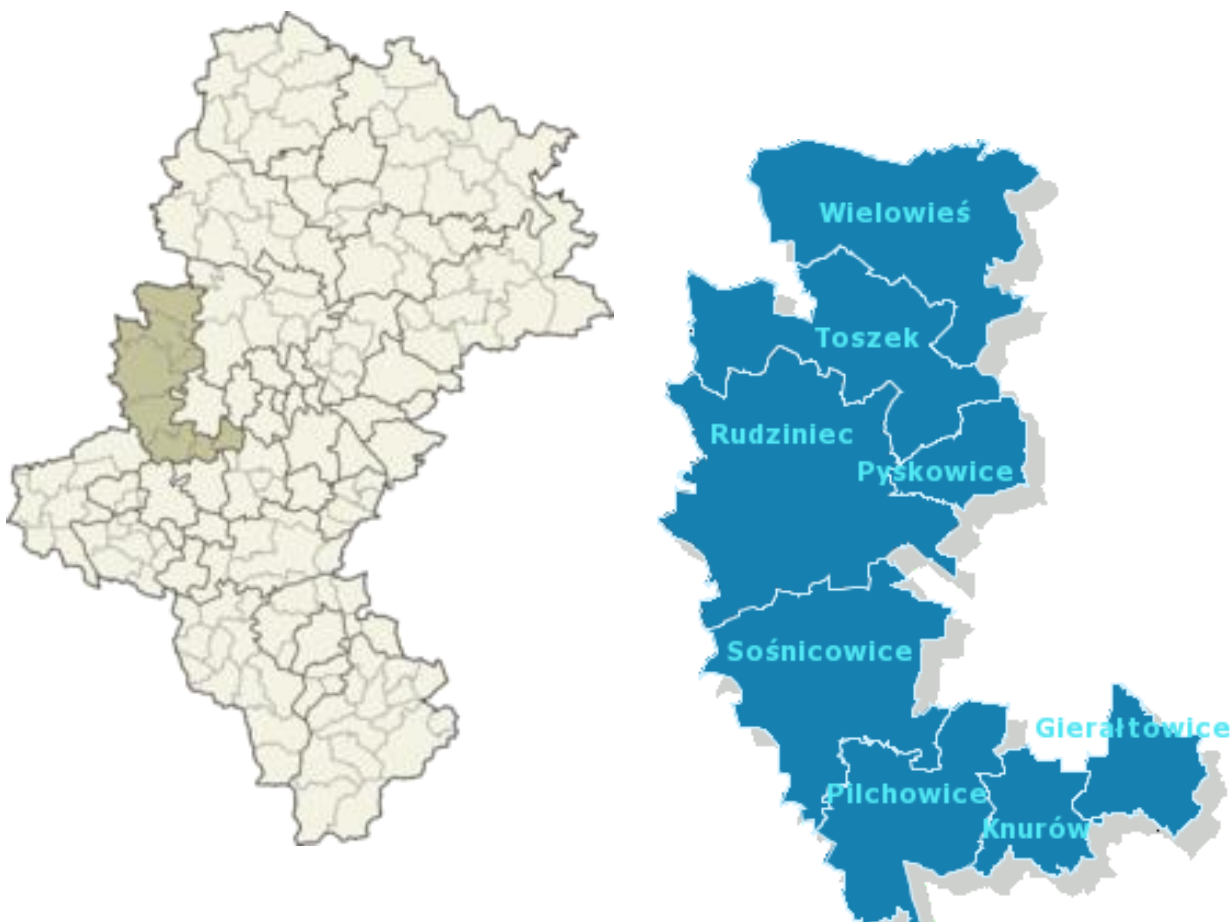
Gmina jest położona w zachodniej części powiatu gliwickiego i sąsiaduje z:

- gminą Sośnicowice (powiat gliwicki) od południa,
- miastem Gliwice oraz miastem Pyskowice (powiat gliwicki) od wschodu,
- gminą Toszek (powiat gliwicki) od północy,
- gminą Ujazd (powiat strzelecki), miastem Kędzierzyn-Koźle oraz gminą Bierawa (powiat kędzierzyńsko-kozielski) od zachodu.

Gmina Rudziniec to bardzo duża gmina, zajmuje powierzchnię 159,14 km², co stanowi aż 24% powierzchni powiatu gliwickiego ziemskiego oraz 1,3% powierzchni województwa śląskiego.

Mapa nr 1. Powiat gliwicki na tle województwa śląskiego.

Mapa nr 2. Podział administracyjny powiatu gliwickiego.

Źródło: <http://pl.wikipedia.org>, <http://www.zdp gliwice.pzd.net.pl>

Mapa nr 3. Gmina Rudziniec na tle najbliższej okolicy.

Źródło: Materiały Starostwa Powiatowego w Gliwicach

Odległość z Rudzińca do stolicy województwa - Katowic wynosi 59 km. Ponadto do:

- Krakowa - 133 km
- Opola - 68 km
- Wrocławia - 151 km
- Czech (Chałupki) - 70 km
- Niemiec (Jęrzycowice) - 288 km
- Słowacji (Chyżne) - 222 km

Położenie gminy w regionie jest korzystne. Wpływ na to mają szczególnie: usytuowanie w pobliżu Gliwic – dużego miasta przemysłowego z bogatym zapleczem naukowym i technicznym, niewielka odległość do Katowic oraz miast województwa opolskiego tj. Kędzierzyna – Koźła i Opola.

W przeważającej części gmina Rudziniec ma charakter rolniczo-leśny, położona jest w zlewni rzeki Odry, w dolinie rzeki Kłodnicy (prawobrzeżny dopływ Odry), nad Kanałem Gliwickim. Mniejszymi ciekami na terenie Gminy są: Potok Kozłówka, Potok Łącza, Potok Bojszówka, Potok Chechelski, Potok Toszecki. Obszar gminy położony jest na wysokości od 190 do 243 m. npm.

Na terenie gminy leżą aż trzy zbiorniki wodne, powstałe w wyniku eksploatacji piasku na potrzeby górnictwa. Największym liczącym około 660 ha jest Dzierżno Duże (Rzeczyce), następnie zbiorniki „Pławniowice” (duży o pow. 300,0 ha oraz mały o pow. 30,0 ha). Ponadto w ostatnich latach w Słupsku wybudowany został także zbiornik małej retencji.

Przeptywający przez gminę Kanał Gliwicki został wybudowany w latach 30-tych XX wieku w miejsce starego Kanału Kłodnickiego wybudowanego jeszcze w końcu XVIII wieku. Poprzez Odrę łączy on Górny Śląsk z portami bałtyckimi. Kanał ze swoim unikalnym systemem śluz biegnących od Gliwic do Koźła przez malownicze tereny rolnicze zielonej części Górnego Śląska, w tym gminy Rudziniec, stanowi nie lada atrakcję turystyczną.

Jednym z niewątpliwych atutów gminy są doskonałe warunki do rozwoju turystyki i rekreacji – blisko 40% jej powierzchni zajmują lasy i leżą tu aż trzy zbiorniki wodne: Mały i Duży Zbiornik Pławniowice oraz Dzierżno Duże (Rzeczyce). Pod względem krajobrazowym obszar gminy można scharakteryzować jako lekko sfalowaną równinę z zadawnionymi wąwozami, parowami, a także dolinami rzecznyymi.

Nie brak też interesujących zabytków kultury - najśłynniejsze z nich to okazały Zespół Pałacowo Parkowy w Pławniowicach i stare drewniane kościołki w Rudzińcu, Poniszowicach i Bojszowie.

Ukształtowanie terenu ma charakter pagórkowaty. Wszystkie te atrakcje w połączeniu z sąsiedztwem dużych aglomeracji miejsko-przemysłowych Gliwic i Kędzierzyna-Koźła, sprzyjają rozwojowi agroturystyki oraz weekendowej bazy wypoczynkowej dla mieszkańców okolicznych miast.

Atutem gminy są również dogodne połączenia komunikacyjne. Jej teren przecina autostrada A4 z węzłami komunikacyjnymi w Łanach oraz Kleszczowie. Przez gminę Rudziniec biegną również dwie drogi krajowe DK nr 40 oraz DK nr 88, a także linia kolejowa Gliwice - Kędzierzyn-Koźle oraz szlak wodny Kanał Gliwicki.

2.2. Liczba mieszkańców gminy i sołectw

Gmina Rudziniec składa się z 17 sołectw zamieszkałych łącznie przez 10.613 mieszkańców.

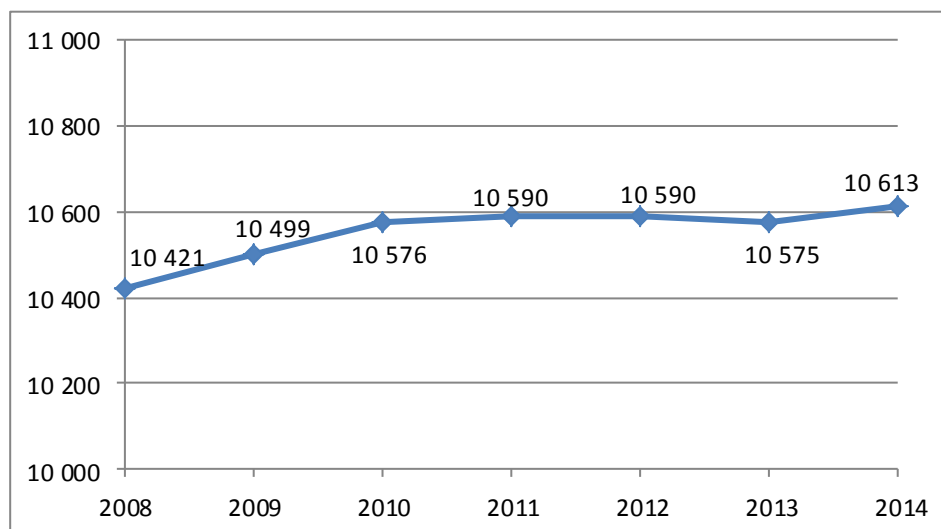
Tabela nr 1. Powierzchnia, liczba ludności i gęstość zaludnienia w gminach powiatu gliwickiego w 2014 roku

Gmina	Powierzchnia w km ²	Liczba ludności	Gęstość zaludnienia w os./km ²	% ludności powiatu
Gierałtowice	38,06	11 624	305	10,10
Knurów	33,95	38 859	1 145	33,75
Pilchowice	69,83	11 451	164	9,95
Pyskowice	30,89	18 563	601	16,12
Rudziniec	159,14	10 613	67	9,22
Sośnicowice	116,50	8 682	75	7,54
Toszek	99,82	9 433	95	8,19
Wielowieś	116,18	5 903	51	5,13
Razem Powiat Gliwicki	664,37	115 128	173	100,00

Źródło: Główny Urząd Statystyczny - Bank Danych Lokalnych

Jak pokazuje powyższa tabela gęstość zaludnienia w gminie Rudziniec jest bardzo niska (67 osób na km²), jest to najniższa, po gminie Wielowieś, wartość w powiecie gliwickim. Wynika to z faktu, że większość sołectw ma charakter typowo rolniczy, znaczną część powierzchni gminy zajmują także lasy.

Wykres nr 1. Liczba mieszkańców gminy Rudziniec w latach 2008-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Jak pokazuje powyższy wykres liczba mieszkańców gminy w ostatnich latach utrzymuje się na mniej więcej stałym poziomie około 10,5 tysiąca mieszkańców. Można jednak zauważyć tendencję rosnącą. Na przestrzeni lat 2008-2014 liczba mieszkańców gminy zwiększyła się o 192 osoby z 10.421 mieszkańców w 2008 roku do 10.613 mieszkańców w 2014 roku.

Tabela nr 2. Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy Rudziniec, stan na koniec 2014 roku.

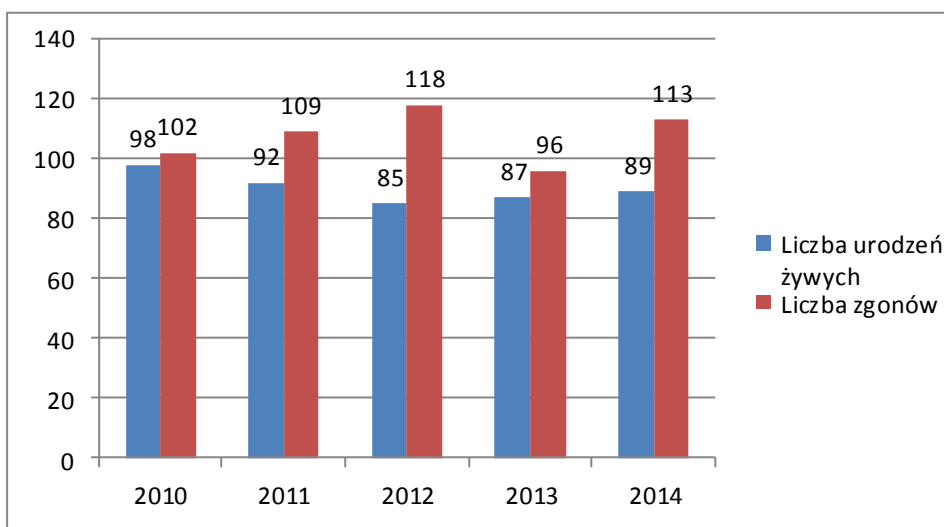
L.p.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców
1	Bojszów	1 049
2	Bycina	884
3	Chechło	504
4	Kleszczów	909
5	Ligota Łabędzka	285
6	Łany	411
7	Łącza	357
8	Niekarmia	141
9	Niewieszce	220
10	Pławniowice	840
11	Poniszowice	518
12	Rudno	1 087
13	Rudziniec	1 553
14	Rzeczyce	602
15	Słupsko	418
16	Taciszów	539
17	Widów	315
	Razem	10 613

Źródło: Urząd Gminy Rudziniec

2.3. Przyrost naturalny, migracje, struktura wieku mieszkańców

Przyrost naturalny ludności to różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. Jak obrazuje poniższy wykres, w gminie Rudziniec można zaobserwować tendencję niekorzystną, na przestrzeni lat 2010-2014 przyrost naturalny był w gminie ujemny i wyniósł łącznie - 87 osób.

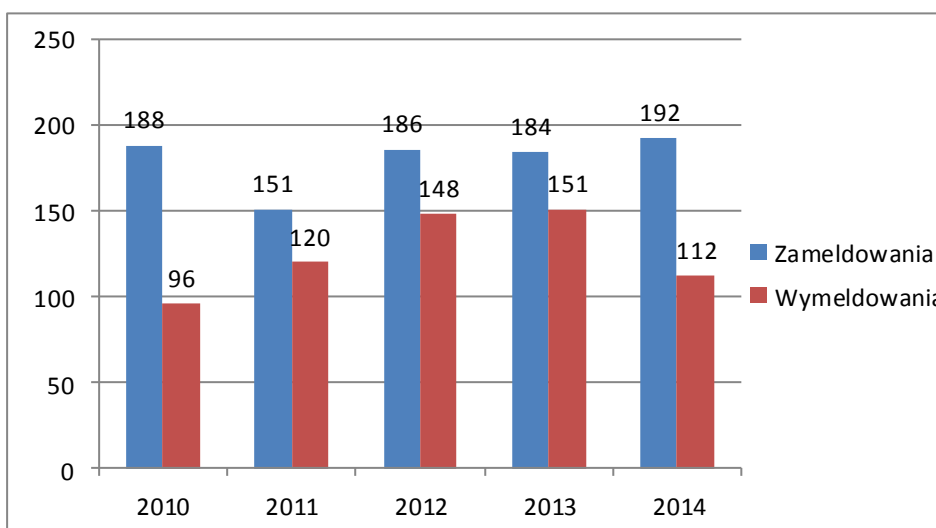
Wykres nr 2. Przyrost naturalny w gminie Rudziniec w latach 2010-2014

Źródło: Główny Urząd Statystyczny - Bank Danych Lokalnych

Saldo migracji to różnica pomiędzy liczbą zameldowań w gminie na pobyt stały a liczbą wymeldowań z gminy w danym roku (zarówno w ruchu wewnętrznym jak i z zagranicy).

Wykres nr 3. Saldo migracji w gminie Rudziniec w latach 2010-2014

Źródło: Główny Urząd Statystyczny - Bank Danych Lokalnych

Jak pokazuje powyższy wykres, w gminie Rudziniec saldo migracji w ostatnich latach jest stale dodatnie, na przestrzeni lat 2010-2014 wyniosło łącznie 274 osoby. Dodatnie saldo migracji, przewyższające ujemny przyrost naturalny, jest czynnikiem powodującym wzrost liczby mieszkańców gminy w ostatnich latach.

Jeśli chodzi o strukturę migracji, to w przypadku zameldowań 95,4% stanowią zameldowania w ruchu wewnętrznym (krajowe), a jedynie 4,6% zameldowania z zagranicy. W przypadku wymeldowań zaś 65,2% stanowią wymeldowania wewnętrzne, a 34,8% wymeldowania zagranicę.

Jeśli chodzi o strukturę wieku mieszkańców to zgodnie z poniższą tabelą najwięcej jest w gminie Rudziniec osób w przedziałach wiekowych 40-49 lat, 50-59 lat i 30-39 lat. Gminę zamieszkuje zbliżona liczba kobiet i mężczyzn, choć różnie rozkłada się ona w poszczególnych przedziałach wiekowych.

Tabela nr 3. Struktura wieku mieszkańców gminy Rudziniec w 2014 roku

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	% wszystkich mieszkańców
0 - 9	466	508	974	9,2
10 - 19	490	551	1 041	9,8
20 - 29	759	719	1 478	13,9
30 - 39	838	760	1 598	15,1
40 - 49	783	849	1 632	15,4
50 - 59	757	843	1 600	15,1
60 - 69	544	477	1 021	9,6
70 - 79	483	360	843	7,9
80 i więcej	279	147	426	4,0
Razem	5 399	5 214	10 613	100,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny - Bank Danych Lokalnych

Strukturę ludności gminy Rudziniec według „wieku produktywności” na tle powiatu i województwa przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela nr 4. Struktura mieszkańców wg wieku produktywności w 2014 roku

Ludność w %	Gmina Rudziniec	Powiat gliwicki	Województwo śląskie
Wiek przedprodukcyjny (0-17lat)	16,6 %	17,6 %	16,8 %
Wiek produkcyjny (18-59/64 lata)	64,5 %	64,0 %	63,2 %
Wiek poprodukcyjny (60/65 i więcej lat)	18,9 %	18,4 %	20,0 %

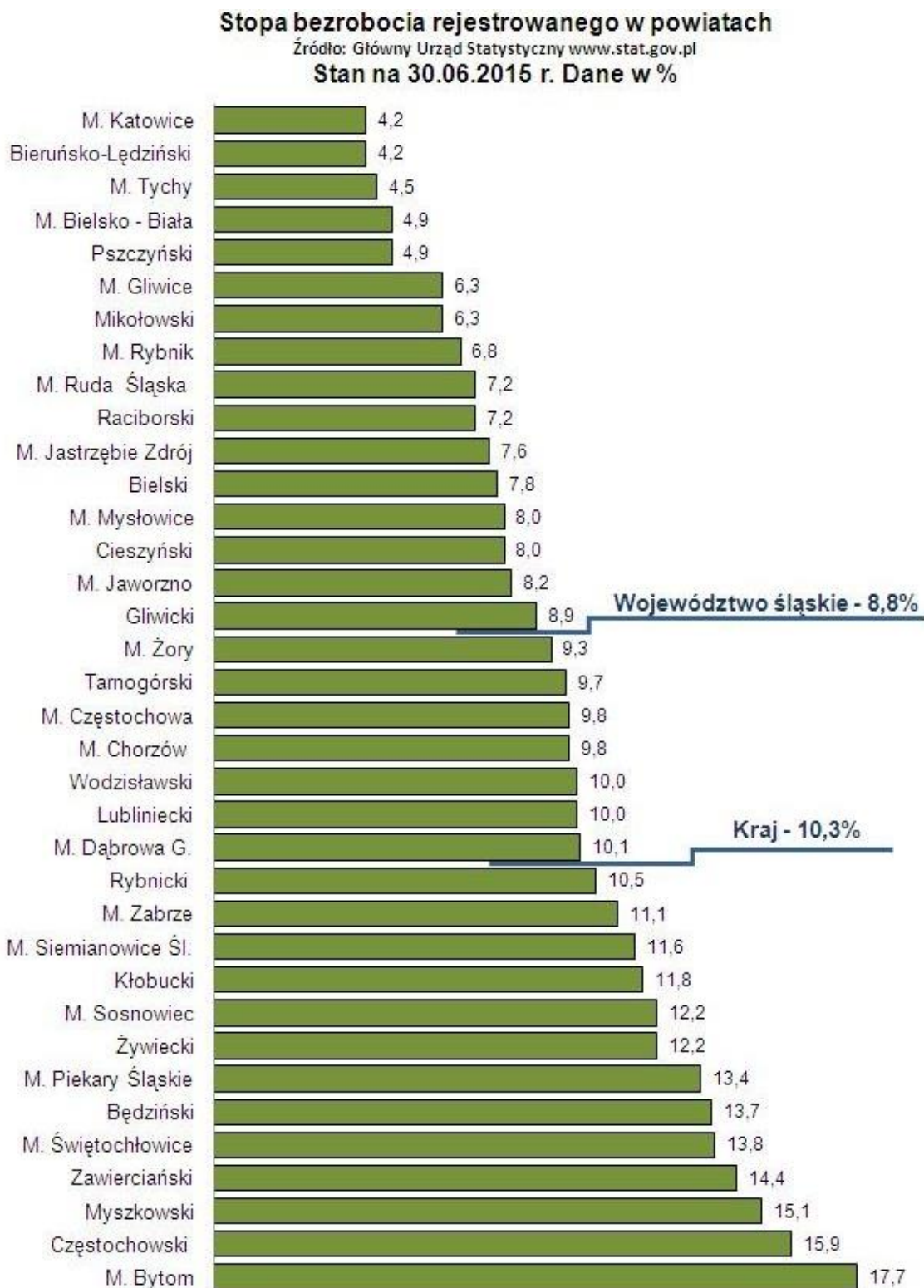
Źródło: Główny Urząd Statystyczny - Bank Danych Lokalnych

Struktura wieku mieszkańców gminy Rudziniec nie odbiega znacząco od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Jest nieco mniej korzystna niż struktura wieku w powiecie gliwickim (mniej osób w wieku przedprodukcyjnym, więcej w wieku poprodukcyjnym), za to korzystniejsza od struktury wieku dla całego województwa śląskiego (więcej osób w wieku produkcyjnym, mniej w wieku poprodukcyjnym).

2.4. Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia w powiecie gliwickim od lat utrzymuje się na podobnym poziomie, zbliżonym do średniej wojewódzkiej.

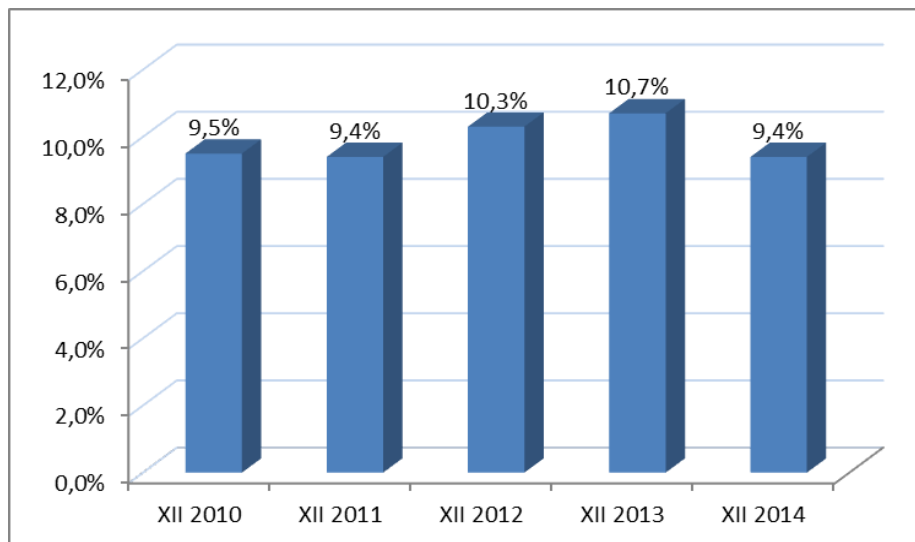
Wykres nr 4. Stopa bezrobocia w powiatach województwa śląskiego

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na przestrzeni ostatnich 5 lat stopa bezrobocia w powiecie gliwickim wahała się w przedziale od 9,4% do 10,7%. Na koniec 2014 roku bezrobocie w powiecie wynosiło właśnie 9,4%.

Wykres nr 5. Stopa bezrobocia w powiecie gliwickim w latach 2010-2014

Źródło: Główny Urząd Statystyczny - Bank Danych Lokalnych

Dokładne dane procentowe dotyczące bezrobocia w gminie Rudziniec nie są dostępne. Możemy jednak porównać ilość osób bezrobotnych w gminie oraz powiecie i odnieść to do liczby mieszkańców gminy i powiatu. Poniższa tabela obrazuje liczbę bezrobotnych w gminie Rudziniec i powiecie gliwickim w poszczególnych latach oraz procentowy udział osób bezrobotnych z terenu gminy w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiecie.

Tabela nr 5. Liczba osób bezrobotnych w gminie oraz powiecie (2010-2014)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Gmina Rudziniec	297	298	323	378	348
Powiat gliwicki	3 435	3 401	3 817	3 945	3 443
Udział - gmina/powiat w %	8,65	8,76	8,46	9,58	10,11

Źródło: Główny Urząd Statystyczny - Bank Danych Lokalnych

Mieszkańcy gminy Rudziniec stanowią 9,22% ludności powiatu gliwickiego. Tymczasem, jak pokazuje powyższa tabela udział osób bezrobotnych z gminy Rudziniec w stosunku do wszystkich bezrobotnych w powiecie gliwickim utrzymywał się na niższym poziomie jedynie w latach 2010-2012. W latach 2013-2014 bezrobocie wśród mieszkańców gminy Rudziniec było już więc proporcjonalnie nieco większym problemem niż w skali całego powiatu. Proporcje kobiet i mężczyzn wśród osób bezrobotnych w gminie Rudziniec są podobne. Na koniec 2014 roku kobiety stanowiły 52% ogółu osób bezrobotnych w gminie.

2.5. Infrastruktura techniczna

➤ System zaopatrzenia w wodę

Stopień zwodociągowania gminy wynosi prawie 100%. Zaopatrzenie gminy Rudziniec w wodę oparte jest o następujące podmioty gospodarcze:

1. Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudzińcu, który zaopatruje w wodę sołectwa: Rudziniec, Rudno, Bojszów, Łącza, Chechło, Widów, Niewiesz, Łany, Poniszowice, Słupsko, Niekarmia, Pławniowice i Bycina
2. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach, które zaopatruje w wodę sołectwa: Kleszczów, Taciszów, Rzeczyce i Ligota Łabędzka.

Zachodnia część gminy Rudziniec zaopatrywana jest w wodę z ujęć wód podziemnych. Na terenie gminy znajdują się cztery ujęcia wód podziemnych eksploatowane przez Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudzińcu:

- Ujęcie wraz ze stacją uzdatniania wody w Rudzińcu – zaopatruje w wodę sołectwo Rudziniec oraz poprzez przepompownię w Rudnie sołectwa Rudno, Bojszów i Łącza.
Istnieje również możliwość przełączenia sieci dla awaryjnego zasilania miejscowości: Łany, Niewiesz, Słupsko, Poniszowice, Niekarmia i ośrodków wypoczynkowych nad Zalewem Pławniowice.
- Ujęcie wraz ze stacją uzdatniania wody w Niewiesz – zaopatruje w wodę sołectwa: Niewiesz, Słupsko, Poniszowice, Niekarmia, Łany i ośrodki wypoczynkowe nad Zalewem Pławniowice. Ujęcie wody w Niewiesz jest jednak niewydolne; konieczna jest jego rozbudowa, po której możliwe będzie także zaopatrywanie w wodę sołectwa Bycina. Obecnie Bycina jest zaopatrywana z sąsiedniej Gminy Toszek, co jest nieuzasadnione ekonomicznie (koszty zakupu przewyższają koszty sprzedaży wody).
- Ujęcie wraz ze stacją uzdatniania wody w Chechle – zaopatruje w wodę sołectwa: Chechło i Widów.
- Ujęcie wraz ze stacją uzdatniania wody w Pławniowicach – zaopatruje w wodę sołectwo Pławniowice.

W części sołectw występuje sieć wodociągowa cementowo-azbestowa. Jest ona przestarzała i nieszczelna, powoduje duże ubytki wody i wymaga wymiany.

Ponadto w sołectwach Kleszczów i Rzeczyce znajdują się ujęcia wód eksploatowane przez PWIK Sp. z o.o. w Gliwicach.

Tabela 6. Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Rudziniec

Lp.	Wyszczególnienie	Długość sieci wodociągowej w km
1	Długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie gminy	148,8
2	W tym długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	129,1
3	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	2 978

Źródło: Główny Urząd Statystyczny - Bank Danych Lokalnych

Zdecydowana większość sieci wodociągowej na terenie gminy (129,1 km) administrowana jest przez Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudzińcu. Pozostała sieć wodociągowa w sołectwach Kleszczów, Taciszów, Rzeczyce i Ligota Łabędzka o łącznej długości 19,7 km administrowana jest przez PWiK Gliwice Sp. z o.o.

➤ **Kanalizacja sanitarna, deszczowa**

Ze względu na znaczną powierzchnię gminy oraz niską gęstość zaludnienia sieć kanalizacji sanitarnej w gminie nie jest zbyt rozbudowana i obejmuje obecnie część sołectw Bojszów, Poniszowice, Chechło. Jedynie sołectwo Słupsko zostało skanalizowane w prawie 90%. Odbiór ścieków odbywa się za pomocą zbiorczej lokalnej kolektorowej sieci kanalizacyjnej. Ścieki trafiają do biologicznych oczyszczalni kontenerowych zlokalizowanych w każdej z powyższych miejscowości. Usługi w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków realizuje również Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudzińcu. W sołectwie Rudziniec trwa budowa kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni ścieków w Ujeździe; uwzględniając wybudowaną w 2015 roku sieć w sołectwie Rudziniec, z sieci kanalizacji sanitarnej korzysta około 10% mieszkańców gminy, a jej łączna długość wynosi około 10 km.

Pozostałe ścieki socjalno - bytowe odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych nie zawsze szczelnych, które opróżniane są wozami asenizacyjnymi i transportowane do oczyszczalni ścieków w sąsiednich gminach. Szacuje się, że około 90% budynków posiada zbiorniki do gromadzenia ścieków, wobec czego istnieje również zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych (ścieki mogą być odprowadzane w sposób niekontrolowany do środowiska).

Gmina Rudziniec przy współudziale środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska dofinansowuje budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach gdzie budowa kanalizacji liniowej jest ekonomicznie nie uzasadniona.

➤ Zaopatrzenie w energię

Gmina na swoim obszarze nie posiada systemu ciepłowniczego. Potrzeby ciepłe mieszkańców pokrywane są przez rozwiązania indywidualne oparte przede wszystkim na wykorzystaniu węgla kamiennego oraz gazu płynnego, oleju opałowego i gazu ziemnego.

Gmina Rudziniec nie posiada na swoim terenie źródeł energetyki zawodowej, ani też wydzielonego systemu elektroenergetycznego i zasilana jest z krajowej sieci energetycznej. Zasilanie odbiorców na terenie gminy odbywa się na średnim napięciu liniami napowietrznymi ze stacji WN/SN zlokalizowanych poza granicami gminy. Istniejący system elektroenergetyczny gminy Rudziniec zapewnia pewność i bezpieczeństwo zasilania odbiorców energii elektrycznej z terenu gminy. Istniejąca rezerwa w sieci SN i stacjach transformatorowych gwarantuje stabilność dostaw energii przy założeniu podłączenia do układu nowych odbiorców.

Zasilanie gminy w gaz odbywa się za pośrednictwem gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Tworóg – Kędzierzyn. Zgazyfikowane jest jednak wyłącznie sołectwo Pławniowice.

Dystrybucja i dostawa mediów energetycznych realizowane są w całości za pośrednictwem przedsiębiorstw energetycznych:

- TAURON Dystrybucja S.A., będący częścią Grupy TAURON, w dziedzinie elektroenergetyki,
- Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz–System S. A. w dziedzinie gazu ziemnego.

➤ Sieć drogowa, komunikacja zbiorowa

Gmina Rudziniec posiada dobrze rozbudowaną sieć infrastruktury komunikacyjnej. Przez jej teren przebiegają ważne szlaki drogowe, kolejowe i wodne. Do najważniejszych dróg lądowych należy zaliczyć:

- autostradę A4 (Jędrzychowice – Wrocław – Opole – Gliwice - Katowice – Kraków – Rzeszów – Korczowa),
- drogę krajową nr 88 (Strzelce Opolskie – Gliwice – Zabrze – Bytom),
- drogę krajową nr 40 (Głuchołazy – Kędzierzyn-Koźle – Łany - Pyskowice).

Gmina posiada bezpośrednie połączenie z autostradą poprzez węzły drogowe w Łanach, gdzie A4 jest połączona z drogą krajową nr 40 oraz w Kleszczowie, gdzie A4 łączy się z drogą krajową nr 88.

Na terenie Gminy Rudziniec występuje pięć kategorii dróg:

- autostrada A4 i drogi krajowe (nr 88 i nr 40),
- drogi wojewódzkie (nr 907),
- drogi powiatowe,

- drogi gminne,
- drogi wewnętrzne (dojazdowe do gruntów rolnych).

Tabela nr 6. Sieć drogowa w gminie Rudziniec

Kategorie dróg	Długość (km)
Autostrada i drogi krajowe	27,647
Drogi wojewódzkie	3,950
Drogi powiatowe	82,846
Drogi gminne	63,500
Razem	177,943

Źródło: Urząd Gminy Rudziniec

Drogami gminnymi zarządza Wójt Gminy Rudziniec. Drogi powiatowe są zarządzane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Gliwicach, zaś drogi wojewódzkie przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach. Autostradą i drogami krajowymi zarządza oddział Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Katowicach.

Bardzo dobrą nawierzchnię posiadają autostrada A4, zmodernizowane odcinki dróg krajowych nr 40 i 88 oraz drogi powiatowe nr S2911 Taciszów – Kleszczów, S2915 Bojszów – Kleszczów oraz S2918 Rachowice - Bojszów. Pozostałe drogi w gminie Rudziniec posiadają różną jakość nawierzchni. Niezmodernizowane drogi powiatowe w większości są w stanie niezadowolającym i konieczna jest ich przebudowa. Drogi gminne są w stanie dobrym i dostatecznym.

Przez gminę Rudziniec przebiega linia kolejowa Gliwice - Kędzierzyn-Koźle z przystankami na terenie gminy w Rzeczytach, Taciszowie oraz Rudzińcu.

2.6. Infrastruktura społeczna

➤ Infrastruktura edukacyjna

Na terenie gminy Rudziniec funkcjonują placówki oświatowe na poziomie gimnazjalnym, podstawowym i przedszkolnym, których organem prowadzącym jest Gmina Rudziniec. Są to następujące placówki oświatowe:

- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Rudzińcu, w skład którego wchodzi:
 - Publiczne Gimnazjum w Rudzińcu
 - Szkoła Podstawowa w Rudzińcu
 - Przedszkole Publiczne w Rudzińcu
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Pławniowicach w skład którego wchodzi:
 - Szkoła Podstawowa w Pławniowicach
 - Przedszkole Publiczne w Pławniowicach

- Szkoła Podstawowa w Bojszowie z oddziałem przedszkolnym
- Szkoła Podstawowa w Bycinie z oddziałem przedszkolnym
- Szkoła Podstawowa w Chechle z oddziałem przedszkolnym
- Szkoła Podstawowa w Kleszczowie z oddziałem przedszkolnym w Taciszowie i Kleszczowie
- Szkoła Podstawowa w Poniszowicach z oddziałem przedszkolnym
- Szkoła Podstawowa w Rudnie
- Przedszkole Publiczne w Rudnie z Oddziałem w Poniszowicach
- Przedszkole Publiczne w Słupsku

Obsługą ekonomiczną-administracyjną placówek oświatowych zajmuje się Gminny Zespół Obsługi Ekonomicznej Placówek Oświatowych w Rudzińcu.

Organem prowadzącym dla Szkoły Podstawowej w Chechle jest Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sołectwa Chechło.

➤ Infrastruktura kultury

Gminny Ośrodek Kultury w Rudzińcu z siedzibą w Poniszowicach jest samorządową instytucją kultury, która zajmuje się upowszechnianiem i promocją kultury poprzez zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców oraz rozwijanie różnych dziedzin kultury amatorskiej i profesjonalnej na terenie gminy Rudziniec.

Powyższe zadania realizuje przez edukację kulturalną, wychowanie przez sztukę, rozrywkę, rekreację, tworzenie warunków amatorskiego ruchu artystycznego, dbałość o zachowanie lokalnych tradycji i obyczajów ludowych, promocję kultury mniejszości narodowych, organizację koncertów, współdziałanie z instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie pełniejszego zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców oraz świadczenie innych usług w zakresie kultury.

Działalność kulturalna w gminie prowadzona jest także przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Rudzińcu z filią w Poniszowicach.

➤ Infrastruktura ochrony zdrowia, bezpieczeństwo publiczne

Na terenie Gminy Rudziniec funkcjonują następujące zakłady opieki medycznej:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Ośrodek Zdrowia w Bojszowie
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS”- Ośrodek Zdrowia w Rudzińcu
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Usług Medycznych AA „REMEDIUM” z Pyskowic – przychodnie w sołectwach Taciszów i Poniszowice
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Zakład Lecznictwa Odwykowego „SZANSA” w Pławniowicach.

Gmina Rudziniec zabezpieczana jest przez Komisariat Policji w Pyskowicach. Dzielnicowi raz w tygodniu dyżurują w Urzędzie Gminy.

Bezpieczeństwo mieszkańcom gminy Rudziniec zapewnia 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej - w Bojszowie, Bycinie, Chechle, Łanach, Łączy, Niewieszy, Pławniowicach, Rudzińcu, Słupsku i Widowie. Trzy jednostki (z Rudzińca, Pławniowic i Widowa) włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Teren gminy zabezpieczają także: Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach - Łabędach posiadająca status Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego oraz Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza PSP w Pyskowicach.

Ze względu na duży udział lasów w ogólnej powierzchni gminy oraz teren pożarzyska z roku 1992, w Gminie Rudziniec występuje znaczne zagrożenie pożarowe, szczególnie w rejonie miejscowości Łącza oraz Rudziniec. Duży wpływ na zwiększenie zagrożenia pożarowego obszarów leśnych mają przebiegające przez nie drogi oraz linie kolejowe.

2.7. Turystyka, kultura

Gmina Rudziniec to region niezwykle urokliwy i atrakcyjny zarówno w kontekście położenia geograficznego jak i przyrodniczej różnorodności. Wpisane w krajobraz malownicze wzgórza, pofalowane pola, wielkie połacie lasów, połyskujące lustrem wody liczne potoki, antropogeniczne akweny, meandrująca wśród łąk rzeka Kłodnica i płynący równolegle do niej Kanał Gliwicki stanowią największy atut gminy i tworzą doskonałe warunki do rozwoju turystyki i rekreacji.

Blisko 40% powierzchni gminy zajmują lasy, bogate w zwierzynę i runo leśne. Na terenie gminy zlokalizowane są trzy zbiorniki wodne: Małe i Duże Jezioro Pławniowickie oraz Dzierżno Duże.

Teren gminy przecina Kanał Gliwicki wybudowany w latach 1933 – 1939, który powstał w miejsce Kanału Kłodnickiego z lat 1801- 1806, a w miejscowości Rudziniec znajduje się podwójna śluza o długości użytkowej 72 m i szerokości 12 m. Jest to jedna z 6 śluz wybudowanych na Kanale Gliwickim. Poza Kanałem Gliwickim przez teren gminy Rudziniec przepływa rzeka Kłodnica oraz liczne potoki.

Zbiornik Pławniowicki wraz ze znajdującym się przy nim miejscem do kąpieli, plażą, przystanią żeglarską, stacją wędkarską, wypożyczalnią sprzętu wodnego i zapleczem gastronomiczno-noclegowym oferuje wiele sposobów na udany wypoczynek. Miłośnikom sportów motorowodnych oraz łowcom dużych okazów ryb polecić można natomiast Zbiornik Dzierżno Duże – jeden z największych zbiorników zaporowych na południu Polski.

Na terenie gminy nie brakuje też interesujących zabytków dziedzictwa kulturowego – najsłynniejszy z nich to okazały Zespół Pałacowo – Parkowy z XIX w. w Pławniowicach, który do dnia dzisiejszego budzi podziw odwiedzających to miejsce

turystów. Zespół pałacowo-parkowy w Pławniowicach jest jednym z najpiękniejszych kompleksów tego typu w całym województwie, swoistą „perłą architektury” ziemi śląskiej. Majestatyczna budowla jest obecnie siedzibą Ośrodka Edukacyjno-Formacyjnego Diecezji Gliwickiej, parafii Pławniowice, miejscem licznych spotkań ekumenicznych oraz wydarzeń kulturalnych w tym kongresów, konferencji, czy koncertów plenerowych.

Do ważnych atrakcji turystycznych gminy należy zaliczyć drewniane świątynie, stanowiące wraz z otaczającym starodrzewiem nieodłączny element rodzimego krajobrazu. Zabytkowe drewniane kościoły w sołectwach Poniszowice, Rudziniec oraz Bojszów to nie tylko miejsca kultu religijnego, ale również miejsca na stałe wpisane na mapie atrakcji turystycznych gminy Rudziniec. Wspomniane kościoły należą do trasy głównej Szlaku Architektury Drewnianej województwa śląskiego. W Taciszowie znajduje się także znana w całej Polsce odlewnia dzwonów rodziny Felczyńskich.

Nieodłącznym elementem krajobrazu Gminy Rudziniec są przydrożne kapliczki, krzyże i figury świętych patronów. Są one świadectwem wiary miejscowej ludności ale również stanowią ważny element kultury i tradycji.

Na terenie gminy Rudziniec występują następujące obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków:

- Bojszów - kościół drewniany z XVII wieku;
- Bycina - oficyna pałacowa murowana z XVIII wieku;
- pałac murowany z przełomu XVII/XVIII wieku, barokowy;
- Chechło - dwór z pierwszej połowy XIX wieku, murowany klasycystyczny;
- stanowisko archeologiczne (grodzisko średniowieczne typu stożkowego);
- Kleszczów - stanowisko archeologiczne (grodzisko średniowieczne);
- Łany - figurka Matki Boskiej z Dzieciątkiem w kaplicy Najświętszej Marii Panny;
- Łącza - figurka Matki Boskiej z Dzieciątkiem w kościele Najświętszej Marii Panny;
- Pławniowice - stanowisko archeologiczne wielokulturowe osadnicze
- zespół pałacowo- parkowy, który tworzą:
- pałac z kaplicą z 1882-1885 w stylu neomanieryzmu niderlandzkiego,
- oficyna ze stajnią i wozownią z 1881 roku w stylu neomanieryzmu,
- park krajobrazowy o charakterze kaligraficznym z elementami małej architektury, rzadko spotykanymi gatunkami drzew, ogrodzeniem i bramą;
- Poniszowice - kościół drewniany wraz z wyposażeniem oraz dzwonnica z XV wieku;
- Rudno - stanowisko archeologiczne (grodzisko stożkowate średniowieczne z XII-XV wieku);
- rzeźby świętych w kościele parafialnym;

- Rudziniec - kościół drewniany z XVII wieku, polichromia i wyposażenie kościoła;
- figurka Święty Jan Nepomucen w kapliczce przy cmentarzu komunalnym;
- pałac z lat czterdziestych XIX wieku, eklektyczny oraz park krajobrazowy w stylu angielskim;
- Taciszów - figura Matki Boskiej z Dziesiątkiem w kościele parafialnym;
- Widów - stanowisko archeologiczne (grodzisko średniowieczne typu stożkowego).

Aktywnemu spędzaniu wolnego czasu służą oznakowane trasy rowerowe i szlaki turystyczne przebiegające przez teren gminy wśród zabytków, drewnianych kościołów, urzekających jezior i licznych pomników przyrody. Przez teren Gminy Rudziniec przebiega sześć tras rowerowych i pięć szlaków pieszych. Ciekawa lokalizacja tras rowerowych i szlaków pieszych prowadzących przez rozległe tereny leśne, drogami polnymi daje możliwość obcowania na łonie natury i podziwiania lokalnej fauny i flory.

Główne szlaki turystyki pieszej przebiegające przez teren Gminy Rudziniec to:

- „Szlak Stulecia Turystyki” – szlak zielony długości całkowitej 138 km, rozpoczyna się w Rybniku, a kończy w Tarnowskich Górach. Trasa na terenie gminy Rudziniec przebiega przez Bojszów, Rudno, Pławniowice, Poniszowice oraz Niekarmię.
- „Szlak Okrężny wokół Gliwic” – szlak żółty o długości 137 km mający swój początek i koniec w Rudach, a przebiegający głównie przez Gliwice i teren powiatu gliwickiego. Przez teren gminy przebiega przez: Łacza, Rudno, Taciszów i Bycinę.
- „Szlak Sośnicowicki” – szlak czarny o długości 18 km; rozpoczyna się w Trachach i biegnie przez Sośnicowice, Kozłów i Gliwice aż do Rzeczyc w gminie Rudziniec.
- „Szlak Ziemi Gliwickiej” – szlak czerwony o długości 19,5 km; wiedzie z Gliwic do Poniszowic przez Ligotę Łabędzką, Rzeczyce, Jezioro Dzierżno Duże, Taciszów, Kanał Gliwicki, Jezioro Pławniowice i Niewieszce.

Przez teren gminy Rudziniec przebiegają liczne trasy rowerowe. Spośród tras wyznaczonych przez Śląski Związek Gmin i Powiatów w ramach projektu „Rowerem po Śląsku” wymienić można:

- 402 – trasa rozpoczynająca się w Gliwicach przy dworcu PKP, a kończąca w Rudzińcu przy stacji PKP biegnąca m.in. przez Bojszów, Rudno i Rudziniec.
- 403 – trasa z Gliwic Łabęd do Toszka. Na terenie gminy przebiega przez Rzeczyce, Taciszów, Pławniowice, Poniszowice i Niekarmię.
- 405 – trasa prowadząca z Gliwic do Taciszowa, na terenie gminy wiedzie przez Łaczę, Rudno, Pławniowice oraz Taciszów.

- 408 – trasa z Rudzińca do Tarnowskich Gór; rozpoczyna się w Rudzińcu przy stacji PKP i prowadzi przez Rudziniec, Pławniowice, Taciszów i Bycinę.
- 409 – trasa rozpoczynająca się i kończąca w Toszku; wiedzie przez sołectwa Słupsko, Niewieszę i Bycinę.
- 413 – rozpoczyna się w Pyskowicach przy stacji PKP, a kończy w Rudzińcu przy stacji PKP; na terenie gminy przebiega przez Chechło i Rudziniec.

Ponadto w ostatnich latach w ramach projektu „Zaplecze aktywnej turystyki rowerowej dla mieszkańców zachodniej części Subregionu Centralnego” realizowanego przez samorządy powiatu gliwickiego wyznaczono na terenie gminy kolejnych pięć tras rowerowych:

- trasa nr 16 (żółta) na terenie gminy biegnie przez Rudziniec, Pławniowice, Taciszów i Rzeczyce; docelowo część trasy Nysa - Krapkowice - Góra Św. Anny - Gliwice;
- trasa nr 30 (czarna) na terenie gminy biegnie przez Pławniowice, Poniszowice, Słupsko i Niekarmię; docelowo część trasy Rybnik – Rudy – Toszek – Lubliniec.
- Trasa nr 173 (czarna) rozpoczyna się w Rudzińcu przy stacji PKP i biegnie przez granicę z gminą Ujazd do miejscowości Niezdrowice.
- Trasa nr 373 (żółta) Łącza – Rachowice – Sośnicowice – Pilchowice – Gierałtowice – Mikołów, na terenie gminy biegnie przez Łącza aż do granicy gminy.
- Trasa nr 382 (niebieska) rozpoczyna się w Łączach i kończy w Rudzińcu przy stacji PKP (docelowo prowadzić ma do Toszka i Wielowsi).
- Trasa nr 386 (czerwona) wraz z trasami nr 16 i 30 okrąża Jezioro Pławniowickie.

Walory przyrodnicze i zlokalizowane tu zabytki sprawiają, że teren gminy można uznać za bardzo atrakcyjne miejsce wypoczynku, a bliskie sąsiedztwo aglomeracji miejskich czyni z gminy doskonałą bazę wypoczynkową i rekreacyjną.

2.8. Organizacje pozarządowe

Najwięcej organizacji pozarządowych w gminie Rudziniec działa w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu (najczęstszymi sekcjami są piłka nożna i tenis stołowy) oraz bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej.

Stowarzyszenie działające w obrębie krzewienia kultury fizycznej i sportu:

- Ludowy Klub Sportowy „Ślązak” Bycina
- Ludowy Klub Sportowy „Młodość” Rudno
- Ludowy Klub Sportowy „Olimpia” Pławniowice
- Ludowy Klub Sportowy „Start” Kleszczów
- Ludowy Klub Sportowy „Amator” Rudziniec

- Ludowy Klub Sportowy „Leśnik” Łącza
- Klub Sportowy „Orły Bojszów”
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Tajfun” Ligota Łabędzka
- Uczniowski ludowy Klub Sportowy „Pławniowice”
- Siatkarski Klub Sportowy Rudziniec
- Klub Karate Kyokushin w Rudzińcu

Na terenie Gminy występuje dziesięć jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Bojszowie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Bycinie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Chechle
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łanach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łączy
- Ochotnicza Straż Pożarna w Niewieszy
- Ochotnicza Straż Pożarna w Pławniowicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rudzińcu
- Ochotnicza Straż Pożarna w Słupsku
- Ochotnicza Straż Pożarna w Widowie

Spośród pozostałych organizacji warto wymienić m.in.:

- Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Rudziniec
- Stowarzyszenie na rzecz Odnowy i Rozwoju Lokalnego Sołectwa Rudno,
- Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Sołectwa Chechło,
- Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich w Bojszowie,
- Stowarzyszenie Kulturalne „Latscha” z Łączy
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dzierżna Dużego w Taciszowie
- Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых - Oddział w Rudzińcu,
- Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwego Stylu Życia „Szansa” w Pławniowicach
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego z kilkoma kołami terenowymi w gminie.

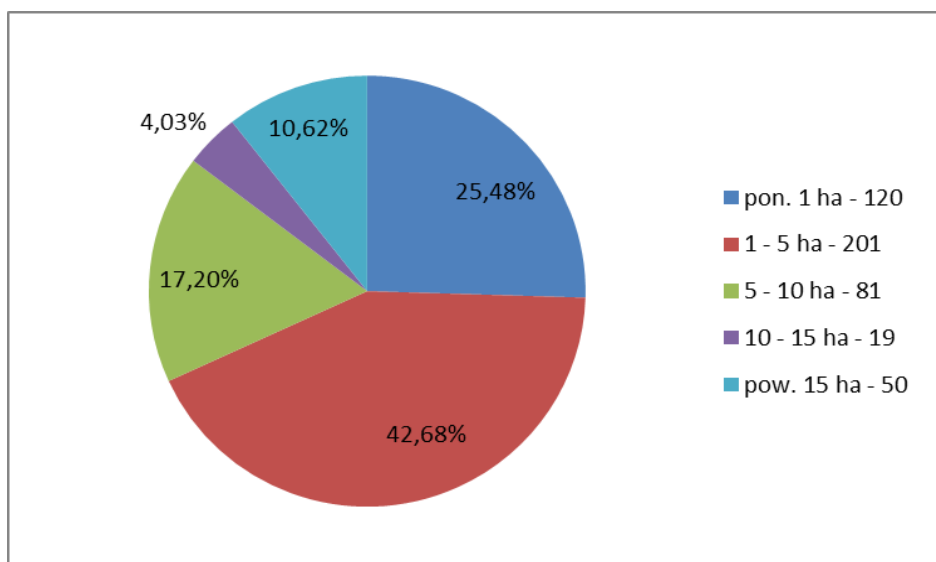
2.9. Gospodarka

Gmina Rudziniec ma charakter rolniczo-leśny. W strukturze gospodarczej prawie połowę ogólnej powierzchni gminy zajmują użytki rolne, toteż głównym źródłem utrzymania mieszkańców gminy jest produkcja rolna, która stanowi trzon tutejszej gospodarki. Najlepsze pod względem rolniczej przydatności, gleby występują w rejonie Chechła, Poniszowic, Widowa, Niekarmii, Słupska i Rudna.

Brak jest na terenie Gminy Rudziniec przemysłu, rozwija się za to sektor handlowo-usługowy, głównie w zakresie transportu, mechaniki pojazdowej, budownictwa oraz turystyki, wypoczynku i rekreacji.

Zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 roku na terenie gminy Rudziniec znajduje się 471 gospodarstw rolnych.

Wykres nr 6. Wielkość gospodarstw rolnych w gminie Rudziniec

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Powszechny Spis Rolny 2010

Na przestrzeni ostatnich 10-12 lat struktura gospodarstw rolnych w gminie Rudziniec zmieniła się zasadniczo. Według danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 roku w gminie Rudziniec było bowiem aż 1.178 gospodarstw rolnych, w tym aż 644 o powierzchni do 1 ha.

Tabela nr 7. Liczba i wielkość gospodarstw rolnych w gminie w 2002 i 2010 roku

Wielkość gospodarstwa	Ilość gospodarstw w 2002 roku	Ilość gospodarstw w 2010 roku
Poniżej 1 ha	644	120
1 – 5 ha	359	201
5 – 10 ha	104	81
10 – 15 ha	24	19
Powyżej 15 ha	47	50
Razem	1.178	471

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Powszechny Spis Rolny 2002 i 2010

Zdecydowana większość użytków rolnych jest w posiadaniu rolników indywidualnych. Niewielka część stanowi własność Agencji Nieruchomości Rolnej Skarbu Państwa.

Na terenie gminy Rudziniec w 2014 roku funkcjonowało ogółem 908 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. Wśród nich 23 należały do sektora publicznego, a 885 do prywatnego. Podmioty sektora prywatnego stanowiły ponad 97 % wszystkich podmiotów gospodarczych w gminie Rudziniec, natomiast osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 82% ogółu podmiotów sektora prywatnego.

Dokładną liczbę podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON przedstawia poniższa tabela. Z danych wynika, że ogólna liczba podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym w gminie dynamicznie rośnie.

Tabela nr 8. Podmioty gospodarki narodowej w gminie Rudziniec zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych

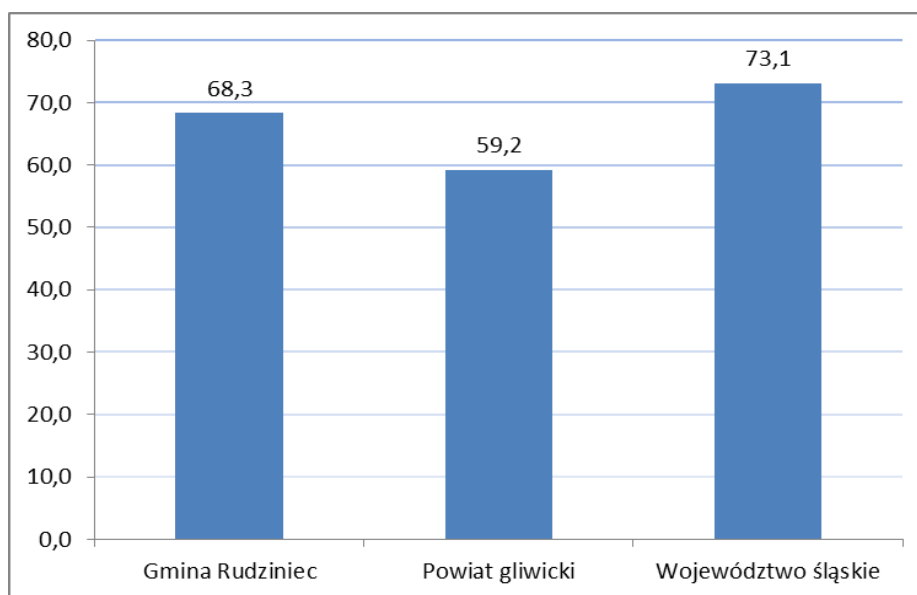
	2012	2013	2014
Ogółem	815	864	908
Sektor publiczny			
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	23	23	23
Państwowe i samorządowe jedn. prawa budżetowego	19	19	19
Sektor prywatny			
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	792	841	885
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	649	692	725
Spółki handlowe	37	42	45
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	9	10	10
Spółdzielnie	2	2	2
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	35	36	37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - Bank Danych Lokalnych

Wśród podmiotów gospodarczych w gminie Rudziniec dominują podmioty funkcjonujące w ramach pozostałej działalności czyli usług (67% podmiotów). Ponad 29% stanowią podmioty w ramach przemysłu i budownictwa. Blisko 4% to podmioty z dziedziny rolnictwa, leśnictwa i rybactwa.

Szczególnie ważny dla rozwoju gospodarczego jest rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, a wśród nich liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców. Ten ostatni wskaźnik (wskaźnik przedsiębiorczości) w istotny sposób charakteryzuje stan gospodarczy danego obszaru.

Wykres nr 7. Wskaźnik przedsiębiorczości mieszkańców w 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - Bank Danych Lokalnych

Społeczność gminy Rudziniec charakteryzuje się stosunkowo wysoką aktywnością pod względem prowadzonej działalności gospodarczej. Jest ona co prawda niższa niż średnia dla województwa śląskiego, jednakże znacząco wyższa niż średnia dla powiatu gliwickiego i to pomimo rolniczego charakteru gminy. Świadczy to o dużej przedsiębiorczości i operatywności mieszkańców.

Poniższa tabela przedstawia natomiast strukturę podmiotów gospodarczych w gminie według kryterium liczby pracujących. Zdecydowana większość podmiotów gospodarczych na terenie gminy rudziniec (ponad 95%) to tzw. mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 osób.

Warto jednak zwrócić uwagę, że w gminie funkcjonuje także 6 podmiotów zatrudniających od 50 do 249 osób i 1 duży podmiot zatrudniający powyżej 250 osób.

Tabela nr 9. Podmioty gospodarcze w gminie Rudziniec wg kryterium liczby pracujących w 2014 roku

Liczba pracujących	Liczba podmiotów gospodarczych	% wszystkich podmiotów gospodarczych
0 - 9	863	95,04
10 - 49	38	4,19
50 - 249	6	0,66
250 i więcej	1	0,11
Razem	908	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS - Bank Danych Lokalnych

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej. W wyniku przeprowadzonej analizy określone zostały :

- mocne strony czyli atuty i walory Gminy, które w sposób pozytywny wyróżniają ją w otoczeniu
- słabe strony czyli te dziedziny, które należy doinwestować,
- szanse, czyli zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystaną wpłyną na rozwój Gminy będących jednocześnie przeciwwagą do zagrożeń,
- zagrożenia, czyli zespół czynników zewnętrznych, które są barierą dla prawidłowego rozwoju Gminy.

Przedmiotowa analiza przyczyniła się również do określenia silnych stron Gminy, które należy wzmacniać, słabych stron, które należy niwelować, szans, które należy odpowiednio wykorzystać oraz zagrożeń, których należy unikać.

Tabela nr 10. Analiza SWOT – zestawienie silnych i słabych stron Gminy Rudziniec, oraz szans i zagrożeń mających wpływ na rozwój gminy

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Korzystne położenie Gminy:<ul style="list-style-type: none">- na trasie autostrady A4 oraz dróg krajowych: DK 40 i DK 88,- blisko Gliwic,- na trasie linii kolejowej Gliwice - Kędzierzyn• Walory środowiska naturalnego:<ul style="list-style-type: none">- trzy jeziora z infrastrukturą towarzyszącą,- bogactwo kompleksów leśnych, duża różnorodność fauny i flory,- niski poziom degradacji środowiska naturalnego,- występowanie tras pieszych i ścieżek rowerowych• Dogodne warunki do rozwoju sportu i rekreacji zwłaszcza wokół Jeziora Pławniowickiego• Duża ilość obiektów zabytkowych, architektury sakralnej i świeckiej, zwłaszcza Pałac w Pławniowicach	<ul style="list-style-type: none">• Kulejący transport lokalny - słabe połączenie kołowe gminy z miastami ościennymi i wewnątrz gminy• Rozległy obszar gminy - duże rozproszenie miejscowości• Ujemny przyrost naturalny• Niezadawalający stan dróg oraz brak chodników• Brak odpowiednio przygotowanych ścieżek rowerowych• Brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków w niektórych sołectwach powodujący nadmierne zanieczyszczenie wód powierzchniowych• Niedostatecznie wypromowane walory turystyczne – krajobrazowe oraz przyrodniczo-ekologiczne Gminy• Niedostateczna sfera usług i

<ul style="list-style-type: none"> • Połączenie wodne z rzeką Odrą poprzez Kanał Gliwicki • Napływ nowych mieszkańców, głównie z Gliwic i innych miast aglomeracji • Aktywni mieszkańcy kultywujący tradycje oraz aktywne organizacje pozarządowe, zwłaszcza OSP, kluby sportowe • Infrastruktura sportowa: 8 boisk wielofunkcyjnych • Place zabaw w poszczególnych miejscowościach • Dobra współpraca szkół ze środowiskiem lokalnym • Bogata oferta imprez głównie letnich o charakterze kulturalno – sportowym 	<p>drobnego rzemiosła</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słaba organizacja usług lekarskich i profilaktycznych na terenie Gminy • Duże zanieczyszczenie zbiornika wodnego Rzeczyce • Słabe zagospodarowanie terenów przybrzeżnych zbiorników wodnych • Zły stan zabytków będących w prywatnych rękach • Brak instytucjonalnej opieki nad osobami starszymi • Obiekty nie przystosowane dla potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych • Brak wystarczającej liczby miejsc w przedszkolach, zwłaszcza dla 3-4 latków, słaba oferta opieki dla małych dzieci • Brak miejsc pracy na terenie gminy poza specjalną strefą ekonomiczną • Niska aktywność społeczna młodzieży • Niska świadomość ekologiczna mieszkańców
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne położenie Gminy na mapie województwa Śląskiego • Pozyskanie inwestorów spoza terenu gminy oraz możliwość rozszerzenia Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na obszar gminy • Możliwość pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na zadania inwestycyjne • Zapotrzebowanie na turystykę zorganizowaną, indywidualną i agroturystykę • Coraz większa popularność spędzania wolnego czasu poza 	<ul style="list-style-type: none"> • Emigracja młodych, aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców • Brak wystarczających środków budżetowych umożliwiających trwały i zrównoważony rozwój gminy w zakresie infrastruktury • Ograniczone możliwości finansowe gmin wiejskich • Niski przyrost naturalny w gminie • Konkurencyjne oferty uzbrojonych terenów inwestycyjnych w gminach sąsiednich • Zubożenie społeczności lokalnej

<p>miejscem zamieszkania</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby osób uprawiających sport • Wzrost aktywności seniorów • Rozległe tereny w gminie przystosowane pod zabudowę mieszkaniową, usługową i rekreacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrudniony dostęp do usług medycznych • Zanikanie zwyczajów i tradycji regionalnych wskutek popularyzacji kultury masowej • Skomplikowane i złożone procedury ubiegania się o środki unijne oraz refundacja a nie zaliczkowanie dotacji unijnych • Brak interesującej oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
---	--

4. Cele i kierunki działań

Na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT zdefiniowane zostały następujące kluczowe obszary strategiczne:

- infrastruktura techniczna i ochrona środowiska
- turystyka i kultura
- oświata i sport
- sfera społeczna

W ramach poszczególnych dziedzin wpływających na rozwój gminy określone zostały cele strategiczne oraz kierunki zadań, które należy wykonać, aby zrealizować określone cele w przyjętym przedziale czasowym tj. w latach 2016 – 2022.

Dla Gminy Rudziniec cele strategiczne oraz kierunki działań zostały sformułowane w następujący sposób:

1. OBSZAR STRATEGICZNY - INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

Cel strategiczny:

1. Budowa nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej w celu poprawy jakości życia mieszkańców gminy

Kierunki działania:

1. Modernizacja i rozbudowa sieci drogowej w gminie – poprawa parametrów technicznych, stanu nawierzchni, budowa chodników i kanalizacji deszczowej.
2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków na terenie gminy.
3. Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach gdzie budowa kanalizacji liniowej jest niemożliwa bądź ekonomicznie nieuzasadniona.
4. Rozbudowa ujęcia wody w Niewieszy i modernizacja istniejącej sieci wodociągowej w tym stacje uzdatniania wody, wymiana wodociągów cementowo-azbestowych, zabezpieczenie bezpieczeństwa dostaw wody na wypadek awarii (tzw. spinki) oraz zaopatrzenie w wodę sołectwa Bycina z gminnego ujęcia wody.
5. Remont gminnego zasobu mieszkaniowego.
6. Modernizacja energetyczna gminnych budynków użyteczności publicznej.
7. Modernizacja oraz rozbudowa oświetlenia ulicznego.
8. Rozbudowa gminnej bazy budynków użyteczności publicznej (świetlice, remizy,

biblioteka).

9. Rozwój komunikacji publicznej na terenie gminy wraz z budową centrum przesiadkowego w Rudzińcu i zakupem taboru autobusowego.

10. Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy wraz z zakupem pojazdu specjalistycznego i modernizacją PSZOK-u.

11. Podejmowanie działań w kierunku ograniczania niskiej emisji w gminie, likwidacji wyrobów zawierających azbest oraz wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców.

12. Konserwacja istniejących cieków wodnych w celu prawidłowego odwodnienia i zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.

13. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

14. Uzbieranie terenów przemysłowych gminy.

15. Rozwój systemów i aplikacji przyczyniających się do polepszenia pracy Urzędu Gminy oraz zwiększenia dostępu mieszkańców do cyfrowych usług publicznych.

2. OBSZAR STRATEGICZNY – TURYSTYKA I KULTURA

Cele strategiczne:

1. Wykorzystanie zabytków dziedzictwa kulturowego, walorów krajobrazowych, przyrodniczych i środowiska naturalnego do rozwoju turystyki i agroturystyki oraz sektora usług towarzyszących.

2. Upowszechnianie kultury, zachowanie istniejącego dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń.

Kierunki działania:

1. Podejmowanie działań i wspieranie inicjatyw na rzecz ochrony zabytków architektonicznych (modernizacja, odbudowa, renowacja), pomników przyrody i krajobrazu.

2. Budowanie wizerunku gminy jako miejsca atrakcyjnego i bezpiecznego wypoczynku, w tym prowadzenie działalności wydawniczej (folderów, broszur itp. prezentujących gminę i jej atrakcje).

3. Modernizacja infrastruktury mającej wpływ na rozwój funkcji turystycznych, rekreacyjnych i kulturalnych.

4. Poprawa warunków do czynnego wypoczynku nad zbiornikami wodnymi w gminie.

5. Rozbudowa i popularyzacja istniejącej sieci tras rowerowych oraz szlaków pieszych.

6. Promocja lokalnych produktów turystycznych, udział w targach turystycznych.
7. Upowszechnianie kultury poprzez działalność kulturalną prowadzoną zwłaszcza pod egidą Gminnego Ośrodka Kultury.
8. Pielęgnowanie tradycji lokalnych poprzez promowanie lokalnych twórców i zespołów artystycznych.
9. Wspieranie inicjatyw lokalnej społeczności, współpraca z organizacjami pozarządowymi, klubami itp.
10. Organizacja i promocja imprez i wydarzeń kulturalnych o zasięgu ponadlokalnym.
11. Upowszechnienie czytelnictwa poprzez polepszenie warunków korzystania z gminnej biblioteki.
12. Rozwój współpracy z gminami partnerskimi.

3. OBSZAR STRATEGICZNY – OŚWIATA I SPORT

Cele strategiczne:

1. Podnoszenie jakości pracy oraz warunków nauczania w placówkach oświatowych na terenie gminy – modernizacja bazy oświatowej.
2. Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego – rozwój zaplecza sportowo-rekreacyjnego.

Kierunki działania:

1. Modernizacje i remonty (w tym modernizacje energetyczne) istniejącej bazy placówek oświatowych.
2. Dostosowanie placówek oświatowych na terenie gminy do zmieniającego się systemu i prawa oświatowego.
3. Reorganizacja sieci szkół na terenie gminy.
4. Tworzenie nowych oddziałów przedszkolnych, zwłaszcza dla dzieci 3 i 4-letnich.
5. Rozbudowa istniejącej infrastruktury sportowej poprzez budowę przyszkolnych sal gimnastycznych i boisk wielofunkcyjnych.
6. Doposażenie bazy dydaktycznej placówek oświatowych w nowoczesne narzędzia pracy.
7. Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli (kursy, szkolenia, studia podyplomowe).
8. Modernizacja i poprawa stanu technicznego istniejących obiektów sportowych.
9. Współpraca z klubami sportowymi na terenie gminy.
10. Wzbogacanie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych w tym sportowych oraz organizację imprez sportowo-rekreacyjnych.

4. OBSZAR STRATEGICZNY – SFERA SPOŁECZNA

Cel strategiczny:

1. Rozwój usług socjalno – bytowych, podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego, zapewnienie mieszkańcom dostępności do podstawowej opieki zdrowotnej oraz przeciwdziałanie patologiom i wykluczeniom społecznym.

Kierunki działania:

1. Stworzenie dziennego domu opieki dla osób starszych z terenu gminy.
2. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w zakresie bezpieczeństwa publicznego - Policją, Państwową i Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym itd.
3. Doposażenie jednostek działających na rzecz bezpieczeństwa publicznego.
4. Modernizacja i doposażenie funkcjonujących na terenie gminy świetlic wiejskich.
5. Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez wspieranie przez gminę programów z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.
6. Prowadzenie działań na rzecz zapobiegania patologiom społecznym i wykluczeniu społecznemu poprzez opracowanie odpowiednich programów.
7. Zapewnienie dostępności do podstawowej opieki zdrowotnej, zwłaszcza dla ludzi starszych, samotnych i niepełnosprawnych poprzez poprawę komunikacji publicznej.

5. Monitoring strategii

Monitoring jest niezbędnym elementem składowym każdej strategii, ponieważ pozwala określić poziom wykonania sformułowanych zadań przyczyniających się do osiągnięcia celów strategicznych.

Celem monitoringu jest zapewnienie zgodności efektów końcowych z wcześniej określonymi założeniami. Dobrze funkcjonujący system monitoringu pozwala na wcześniejsze wykrycie nieprawidłowości, jak również pozwala stwierdzić stopień osiągnięcia założonych celów. Monitoring strategii umożliwi wprowadzenie stosownych zmian lub korekt, które mogą mieć decydujący wpływ na realizację określonych celów. Największą korzyścią płynącą z monitorowania procesu wdrażania strategii rozwoju gminy jest możliwość ulepszania, uzupełniania oraz korygowania strategii rozwoju w trakcie jej realizacji, co ma bezpośredni wpływ na uzyskane efekty końcowe.

Okres realizacji Strategii Rozwoju Gminy Rudziniec obejmuje lata 2016 -2022, a więc przedział czasowy odnoszący się do obecnego okresu programowania funduszy europejskich (lata 2014-2020 + 2 lata zgodnie z zasadą n+2), które będą głównym źródłem finansowania zamierzeń strategicznych gminy. Monitorowanie zapisów Strategii umożliwi sprawdzenie, czy strategia jest realizowana prawidłowo i czy założenia, na których się opiera nie uległy zmianom. Z upływem czasu istotnym działaniem będzie również ocena sytuacji zewnętrznej i wewnętrznej oraz zapisów analizy SWOT, które mogą się dezaktualizować.

Wyznaczone w Strategii cele i kierunki działań będą więc na bieżąco monitorowane i w miarę potrzeby aktualizowane, tak by zapisy Strategii odpowiadały zmieniającym się warunkom zewnętrznym.